

KA JINGIARAP NA NENG

**BA LA BUH BEIT DA
U WATSON GOODMAN**

SHU AI EI — YM BAN DIE

KA JINGIARAP NA NENG

“KA JINGIARAP NA NENG” ka long ka jingkyllum lang ia ki dkhoh kotbah ba iadei bad ki subjek na ki bynta baiapher jong ka kotbah. Nga ngeit ba ka Komenteri ba bha tam ia ka Kotbah ka dei ka Kotbah hi.

Ka Ktien jong u Blei ka wan “na neng” bad ka long dashisha kaba iarap shibun ia ki dohnud ba thnang bad ba sliang ia ka hok. Haba u briew u kylla kaba mut, u iehnoh ia ka pop, u pdiang sngewbha ia u Trai Jisu ban shong ha ka dohnud jong u, bad u ngeit da ka dohnud jong u baroh ha a Trai Jisu Khrist kum u Nongpynim, u Trai un pynpaw ialade ha u bad un ai ia la ka jong ka jingkmen bad jingsuk ha ka dohnud jong nba ngeit. Nga la mad ia kane ha u snem 1937, bad ngam pat shym la pyndkut noh ia kane ka jingiasyllok baphylla tam bad u Trai. Nga kyntu ia phi ban aiti lut ialade ha U kum u Trai bad u Nongpynim jong phi Mynta, lada phim pat shym la leh kumta mynshuwa.

—Watson Goodman (1920 - 2002)

KA JINGIEIT U BLEI

1

Hynrei U Blei u pyni shynna ia la ka jong ka jingieit sha ngi, ha kaba ngi dang long ki bapop, U Khrist u la iap iapli ia ngi. —Rom 5:8

Te mynshuwa kata ka jingkha-wainiam ka jinglait, haba U Jisu u la tip ba kata ka por jong u ka la jia, ba un leit noh na kane ka pyrthei sha U Kpa, haba u la ieit ia la ki jong kiba don ha ka pyrthei, u la ieit ia ki haduh kaba kut.

—Ioannis 13:1

Bad na U Jisu Khrist, uba long U Nongphla ia uba lah ban shaniah, ia Uba la kha nyngkong na kiba iap, bad u nongsynshar ki syiem ka pyrthei. Ha uta nba la ieit ia

ngi, bad uba la sait ia ngi na ki pop jong ngi ha ka snam jong u hi.

—Jingpynpaw 1:5

La shem U Trai u la mih paw ha nga, u da ong, Shisha, nga la ieit ia pha da ka jingieit bymjukut; namar kata da ka jingleh ieit nga la ring ia pha. —Jeremaiah 31:3

Naba U Blei u la ieit katta katta ia ka pyrthei, katba u la aiti noh ia la u Khun ba la kha marwei, ba uei uei ruh uba ngeit ha U un ym jot shuh hynrei un ioh ka jingim bymju-kut. —Ioannis 3:16

2 KA JINGLONG BLEI U JISU KHRIST

Mathaios 1:22,23

La leh ia kane baroh te, ba kumta yn pyndep ia kata ba la ong U Trai da u nongiathuhlypa, u da ong, Ha khmih kata ka thei-sotti kan pun khun, kan kha ruh ia u Khun, bad kin iakhot ia ka kyrteng jong u U Emmanuel, kaba long haba la batai U Blei lem bad ngi.

Ioannis 1:1 bad 14

Ha kaba mynnyngkong u la don U Ktien, bad uta U Ktien u la don bad U Blei, bad uta u Ktien u la long U Blei... Uta U Ktien te u la kynja doh, bad u la shong sah hapteng Jong ngi.

U Jisu u la iathuh ha u, Nga la long slem katta katta bad phi, bad mem pat la ithuh ia nga, ko Philip? jar uba la iohi ia nga, u la iohi ia uta u Kpa; kumno ba me ong ma me te, To pyni ia uta U Kpa ha ngi? Mem ngeit ba nga nga long ha U Kpa, bad uta U Kpa ha nga? — Ioannis 14:9,10a

I Timothi 3:16

Bad khlem ka jingiasaid, ka bakhraw ka jingmaian ka jong ka niam Blei; uta uba la paw ha ka doh, ba la ksan ha U Myn-siem, ba la iohi da ki angel, ba la ialap hapteng ki jentil, ba la ngeit ha ka pyrthei, ba la pdiang haneng ha ka burom.

U JISU, U KHUN JONG U BLEI

3

Kolosai 2:9

**Namar ha U (U Khrist jisu)
Kata ka Jingdap baroh jong ka
Jinglong Blei ka shong shitylli.**

**Namar ha ngi la kha
ia u Khun, la ai ia u
khun ha ngi; te ka
jingsynshar kan long
halor ka tyrpeng
jong u; bad yn khot
ia ka kyrteing jong u U Baphylla, U
Nongsylla, U Blei Bakhrawbor, U
Kpa Bymjukut, U Syiem ka Jingsuk.
—Isaiah 9:6**

**Haba u dang kren, ha khmih,
u lyoh batyngshain u la kah ia
ki: ha khmih ruh, ka ktien na**

**uta u lyoh ka la ong, Une u
long U Khun jong nga u baieit,
ha uba nga sngewbha eh; to phin
sngew ia u. —Mathaios 17:5**

**Uno uno ruh u ban phla ba U
Jisu u long u Khun jong U Blei,
U Blei u shongsah ha u, bad ma
u ha U Blei. —I Ioannis 4:15**

**Uta u angel te u da iathuh u
la ong ha ka, U Mynsiem Ba-
khuid un wan ha pha, bad ka
bor uba ha khlieh tam eh kan
kah halor jong pha; namar ka-
ta ruh, ia ita iba khuid ia iba
yn kha, yn khot U Khun U Blei.
—Loukas 1:35**

4 U JISU U IATHUH BA U LONG UEI

Ioannis 11:25

U Jisu u la ong ha ka, Nga long kata ka jingmihpat bad kata ka jingim; uta uba ngeit ha nga, la u la iap, un ioh im:

Phi phi iakhoh ia nga ko Nong-hikai bad ko Trai, phi iaong ka-ba dei ruh; namar nga long kumta. — Ioannis 13:13

Ioannis 9:5

Katba nga don ha ka pyrtnei, nga long ka jingshai ia ka pyrtnei.

Ioannis 8:58

U Jisu u la iathuh ha ki, Shisha, shisha nga ong ha phi, myn-ba ym pat kha ia u Abraham, nga nga long.

Ioannis 6:35

Te U Jisu u la ia thuh ha ki, Nga nga long uta u kpu jong ka jingim; jar uba wan ha nga un ym thnang, bad jar uba ngeit ha nga un ym sliang lano lano ruh.

Ioannis 8:23

U la ong te ha ki, Phi phi long kiba na tbian, nga uba na jrong; phi phi long na kane ka pyrtnei, nga ngam long na kane ka pyrtnei.

Ioannis 10:7

Namar kata U Jisu u la ong pat ha ki, shisha shisha nga ong-ha phi, ba nga nga long u jing-khang jong ki langbrot.

KATTO KATNE KI KAMBAH BA U JISU U LA LEH 5

Loukas 5:5,6

U Simon u la iathuh bad u la ong, Ko Kynrad, ngi la ialeh shitom baroh shimieit, te ei ei ruh em ngim shym la ngat; hynrei namar ka ktien jong me, ngan pynhiar ia ki jar. Kumta ynda ki la lah leh ia kane, ki la ngat bun bah eh ki dohkha.

Mathaios 14:19-21

Te u la hukum ban pynshong shaniah ia ki paidbah ha u phlang, bad u la shim ia kita ki san tylli ki kpu bad ia kita ki artylli ki dohkha, bad haba u la khmied sha bneng, u la nguh bad u la kdiah, u la ai ia ki kpu ha ki synran, bad kita ki synran ha ki

paidbah. Te ki la iabam baroh, bad ki la kdang; bad ki la ia-khar na kiba lwet basah tam, dap khadar tukri. Kita kiba la iabam te ki long kumba san hajar ki rangbah, nador ki kynthai bad ki khynnah.

Mathaios 20:30 bad 34

Ha khmih ruh haba arngut ki-ba matlah ki bashong harud lynti ki la iohsngew ba u Jisu u iaid lait, ki la iakyrpad jam ki da ong, Ko Trai, U Khun u David, to isynei ia ngi. U Jisu te ba u la sngew synei, u la ktah ia ki khmat jong ki; te kumne kumne ruh ki khmat jong ki ki la peit, bad ki la iabud ia u.

6 U JISU KHRIST U NONGTHAW BAD U TRAI

Ioannis 1:3

Da u la long kiei kiei baroh;
bad khlem ma u ym shym la
long kiei kiei ruh kiba la long.

U Blei u long uba lah ban sha-
niah, da uba la khot ia phi sha
ka Jingsylok U Khun jong u,
U Jisu Khrist uba u Trai jong
ngi. — I Korinth 1:9

Naba ha u la thaw ia kiei kiei
baroh, ha ki bneng bad ha ka
khyndew, kiei kiei kiba lah ban
iohi bad kiei kiei ki bymlah ban
iohi, la ki khet lane ki hima la-
ne ki jingsynshar lane ki bor;
ia kiei kiei baroh kein la thaw da
u, bad ia u. — Kolosai 1:16

U Blei... ha kine ki sngi kiba
khadduh u la kren ha ngi ha u
Khun, ia uba u la thung ban long
u nongiohpateng ia kiei kiei ba-
roh, da u ruh la thaw ia ki pyr-
thei. — Hebru 1:2

Rom 14:9

Namar ia kane khnang U khrist
u la iap noh ruh, bad u la im
pat, ba un ioh long U Trai ha-
lor kiba iap bad kiba im ruh.

Ki Kam 2:36

To ka ing Isreal baroh kawei
namar kata kan tip skhem, ba U
Blei u la pynlong U Trai bad U
Khrist ia une ujuh u Jisu ia uba
la sahnarphna ma phi.

U JISU KHRIST U LONG U NONGBISHAR IA BAROH 7

Bad yn ialam lang ia ki bynriew baroh ha khmat jong u; bad un pyniakhlad ia ki uwei na uwei pat, kumba u nongaplangbrot u pyniakhlad ia ki langbrot na ki blang.

—Mathaios 25:32

Nga hukum ha khmat U Blei, bad U Jisu Khrist uba U Trai, u ban sa bishar ia kiba im bad kiba lap, ba da kata ka jingmihpaw jong u bad ka hima jong u. —II Timothi 4:1

Hynrei me balei me bishar ia la u para bangeit? lane balei ruh me niew-bein ma me ia la u para bangeit? namar ngi baroh ngin ieng ha khmat ka khet bishar ka jong U Blei.

—Rom 14:10

Namar u Kpa urn bishar iano iano ruh, hynrei u la ai ka jingbishar baroh ha u Khun.

—Ioannis 5:22

Ha ka akher ka sngi ynda U Blei un bishar kut ia kiei kiei kiba rieh ki jong ki briew da U Jisu Khrist, katba kum ka Gospel jong nga. —Rom 2:16

U la hukum te ia ngi ban ialap ha u paidbah, bad ban phla ha une U long uta uba la thung da U Blei ban long U Nongbishar kiba im bad kiba iap.

—Ki Kam 10:42

8 KA JINGSIEWSPAH TANG LYNGBA U KHRIST

U Jisu u iathuh ha u, Nga uba long kata ka lynti, bad ka jing-shisha, bad ka jingim de: ym don uba wan ha U Kpa, hynrei tang da nga. — Ioannis 14:6

Namar kata u lah ruh ban pynim janai ia kita kiba wan ha U Blei da u, haba u im ha la ka rta ia ka ban iasaid na ka byn-ta jong ki. — Hebru 7:25

Ioannis 10:9

Nga nga long uta u jingkhang; lada uno uno ruh un bsut hapoh da nga, un ioh lait im, bad un ioh leit hapoh, un ioh mih noh ruh, bad un shem ia ka jaka phlang babha.

Hebru 5:9

Bad haba la pynbit janai ia u, u la jia long u nongpynlong ka jingpynim bymjukut ia kita baroh kiba kohnguh ia u.

Bad ym don ka jingpynim hano hano ha uwei pat: naba ym don kawei pat ka kyrteng hapoh ka bneng, ia kaba la ai hapdeng ki briew, da kaba ka dei ba yn pynim ia ngi. — Ki Kam 4:12

Ioannis 8:24

Namar kata nga la ong ha phi, ba phin iap ha kita ki pop jong phi; namar lada phim ngeit ba nga nga long ma u, phin iap ha kita ki pop jong phi.

KA JINGSIEWSPAH TANG LYNGBA U KHRIST 9

Loukas 19:10

Naba U Khun u briew u la wan ia kaban wad bad ban pynim ia kaba la jah noh.

Titos 2:14

Uba la aiti noh ialade na ka bynta jong ngi, ba un ioh siewspah noh ia ngi na ka jingbymhok baroh, bad ba un pynkhuid ha lade hi ia u paidlang ban long ka bynta kynti jong u hi, uba shitrhem ia ki jingleh babha.

Kolossai 1:12-14

Da kaba ainguh ha U Kpa uba la pynbit ia ngi ban long ki no-
ngioh bynta na kata ka bynta
jong ki riewkhuid ha ka jingshai:

uba la pyllait ia ngi na ka bor
jong ka jingdum, bad uba la
pynkynriah noh ia ngi sha ka hi-
ma u Khun ka jingieit jong u; ha
uba ngi ioh ia ka jingsiewspah
jong ngi, ka jingmap kein ia ki
pop jong ngi.

Jingpynpaw 5:9

Bad ki iarwai ia ka jingrwai
bathymmai, ki da ong, Me long
uba dei ban shim ia kata ka ki-
tab, bad ban plie ia kita ki
jingpyndait jong ka; naba la
pyniap kein ia me, bad me la
siewspah ha U Blei da ka snam
jong me ia kiba na ka jaid, bad
na ka thyllied, bad na u paidlang,
bad na ka kynja bynriew baroh.

10 KA JINGPYNIASUK DA KA SHAM U KHRIST

Ephesus 1:7

Ha uba ngi ioh ka jingsiewspah da ka snam jong u, ka jingmap ia ki jingpalat jong ngi, katba kum ka jingkynrei ka jingaiei jong u.

I Ioannis 1:7

Hynrei lada ngi iaaid ha kata ka jingshai kumba u long ma u ha kata ka jingshai, ngi don ka jingiasyllok lem paralok hi, bad ka snam u Jisu U Khun jong u ka pynkhuid ia ngi na ka pop baroh.

I Petros 1:18,19

Haba phi tip ba ym da kiei kiei kiba sep, kum ka rupa lane

ka ksiar, ba la siewspah ia phi na kata ka jinglong jingim bathala jong phi ia kaba la aiti pateng la pateng na ki kpa; hynrei da ka snam bakordor, Kum ka jong u Khun langbrot bakhlem pop bad ba khlem thohbria, ka jong U Khrist kein.

Hebru 9:14

Sa katno tam ka snam U Khrist, uba da u mynsiem bym-jukut u la ainguh ialade bakhlem jingduna ha U Blei, kan pynkhuid ia ka jingiatiplem jong phi na ki jingleh baiap, ia ka ban shakri ia U Blei baim.

KA JINGPYNIM DA KA JINGNGEIT HA U KHRIST 11

Ephesos 2:8,9

Namar da ka jingaei la pynim ia phi, da ka jingngeit kein, kata ruh ym na phi hi; ka long ka jingai U Blei; ym da ki jingleh kein ba uno uno ruh un ym ioh ban sngew sarong.

Rom 5:1

Namar kata, ba la pynksan ia ngi da ka jingngeit, ngi don ka jingiasuk bad U Blei da U Trai jong ngi U Jisu Khrist.

Ioannis 6:28,29

Ynda kumta ki la iakylli ha u, Kaei ngin leh ba ngin ioh minot ia ki jingleh jong U Blei? U Jisu u la iathuh te u la ong ha ki,

Kane ka long kata ka jingleh jong u Blei, ba phin ngeit ha uta ia uba la phah.

Ioannis 20:31

Hynrei la thoh ia kine kiei kiei ruh, ba phin ioh ngeit ba U Jisu u long uta U Khrist, U khun U Blei; bad ba, haba da ngeit, phin ioh ka jingim ha ka kyrteng jong u.

I Ioannis 5:4

Naba kaei kaei baroh ia kaba la kha na U Blei ka jop noh thiaw ia ka pyrthei; te kane ka long kata ka jingjop kaba la jop noh thiaw ia kata ka pyrthei, ka jingngeit jong ngi kein.

Salm 103:11

Naba katba ka bneng ka jrong
ha khlieh ia ka khyndew, ka ba-
khraw katta kein ka jingisynei
jong u ka long ia kita kiba shep-
tieng ia u.

Titos 3:5

Ym na ki jingleh ka hok kiba
ngi hi ngi la leh, hynrei katba
kum ka jingisynei jong u, da ka
jingsait ka jingka arsien, bad ka
jingpynthymmai u Mynsiem Ba-
khuid.

Jingrwai sngewsynei 3:22,23

Ka long na ki jingisynei U
Trai ba ym shym la bam duh ia
ngi, naba ki jingsngewsynei jong

u kim duh. Ki long kiba thymmai
man ka step; kaba khraw ka jing-
iaineh jong me.

Salm 103:17

Hynrei ka jingisynei U Trai ka
long na bymjukut sha bymjukut
ha kita kiba sheptieng ia u, bad
ka hok jong u ha ki khun ki
khun.

Mikah 7:18

Uei uba long U Blei kat ma
me, uba map ia ki jingbymbok,
bad uba iaidlait ia ka jingryng-
kang jong kita kiba sah ka jing-
iohkynti jong u? um bat ia la ka
jingbitar junom, namar u sngew-
bha ia ka jingisynei.

U BLEI U SHAH IA NGI BAN WAN SHA U 13

Isaiah 1:18

Ale te, to ngin iasaid nia lem,
ong U Trai; la ki pop jong phi
ki long kiba basaw hain hain, kin
lieh kat ka ior; la ki la saw bthuh,
kin long kum u niuh langbrot.

Isaiah 55:1

Kaw, jar uba sliang, to wan
sha ki um, bad uta u bym don
sbai; wan to thied, bad bam; wan
kein, to thied ka wain bad ka
dud khlem sbai bad Khlem dor.

Ioannis 7:37

Te ha ka sngi kaba khadduh,
ka sngi kaba khraw jong ka jing-
khawai niam, U Jisu u la ieng,

bad u la pyrta u da ong, Lada
uno uno ruh u sngewsliang; ang,
ai ba un wan ha nga bad un dih
ruh.

Ioannis 1:12

Hynrei kat kiba la pdiang ia
u, ha kito u la ai bor ban long
ki khum U Blei, kata ha kita kiba
ngeit ha ka kyrteng jong u.

Jingpynpaw 22:17

Te U Mynsiem bad kata ka
nongleitkurim ki iaong, To wan.
Bad uta uba iohsngew to un ong,
To wan Bad jar uba sliang, to
ai un wan: bad jar uba mon, to
un shim ei ia ka um ka jingim.

14 YM BAROH KI BRIEW KI LONG KI KHUN JONG U BLEI

Rom 8:14,15

Namar kat kiba la ialam da u Mynsiem U Blei kita kein ki long ki khun U Blei. Namar phim shym la pdiang ia u mynsiem ka jinglong mraw pat ia ka ban sheptieng; hynrei phi la pdiang ia u Mynsiem ka jingting khun, da uba ngi iaiaam kyrpad, Abba! ko pa!

Philipi 2:15

Ba phin ioh long kiba khlem jingrem bad kiba lui lui, ki khun u Blei kiba khlem kynnoh pop

hapdeng ka pateng bynriew kaba kynriang bad ba mutlop; hapdeng kita la iohi ia phi kum ki jingshai ha ka pyrthei.

II Korinth 6:17,18

Naba kumta to iamih noh phi napdeng jong ki, bad to pynia-khlad noh ialade phi, ong U Trai, bad to wat ktah shuh ia ka bymkhuid; te nga ngan pdiang ia phi ha lade. Bad ngan long U Kpa ia phi ma phi ruh phin long ki khun shynrang bad ki khun kynthei ia nga, ong u Trai uba donbor baroh.

AIU U BLEI U ONG SHAPHANG KA JINGDIH 15 BA PYNBUAID

Isaiah 5:11

**Kordit ia kita kiba khie dang
step ban iabeh ia ka kiad; kiba
sah ha ban da mieit, ha ban da
ka wain ka la pynshit ia ki!**

Galatia 5:19-21

**Mynta ki jingleh jong ka doh
ki long kiba paw, kiba long, ka
baklim, ka jingbymkhuid, ka ba-
leh nuti, ka jingmane bleithaw,
ka jingaiksuid, ka jingiashun,
ka jingiania, ki jingpmuin, ki
jingbitar, ki jingiapait, ki jingia-
khlad, ki jingiapait niam, ki jing-
bishni, ka jingbuaid, ki jingdi-
kiad haw haw, bad kiba kum ki-
ta; shaphang kiba nga maham**

**lypa ia phi, kumba nga la maham
mynshuwa, ba kita kiba iaileh
kat kita kiei kiei kin ym ioh ia
ka hima U Blei.**

Rom 13:13,14

**To ngin iaiaid da leh donakor,
kumba ha pyrshah ka sngi; ym ha
ki jingiadih kiad khynwin bad
ha ki jingiabuaid, ym ha ki jing-
iakai kynthei bad kiba ianuti
jakhlia, ym ha kaba ia mai bad
kaba ia pihuin. Hynrei to kup
phi ia U Jisu Khrist uba U Trai,
bad wat sumar suker lypa ia
ka jong ka doh, khnang ia ka
ban pyn-brai ia ki jingkwah
bymman jong ka.**

U Jisu te u la iathuh ha u, Men ieit ia U Trai uba U Blei jong me da ka dohnud jong me baroh, bad da ka mynsiem jong me baroh, bad da ka jingmut jong me baroh. Kane kein ka long ka hukum kaba khraw badk aba kha-dduh. — Mathaios 22:37,38

Markos 10:17-22

...Ko Nonghikai babha, kaei ngan leh ba ngan ioh ka jingim bymjukut? U Jisu u la ong te ha u, Balei ba me khot babha ia nga? Ym don u ba bha, hynrei tang uwei uba u Blei. Me tip ia ki hukum: wat klim, wat pyniap, wat tuh, wat sakhi lamler, wat leh klop, burom ia la u kpa bad

ia la ka kmie ruh. Te u la iathuh ha u, Ko Nonghikai, ia kita baroh nga la sumar la myndang khynnah. U Jisu te haba u la khmih ha u u la sngewieit ia u, bad u la ong ha u, kawei ka dang duna ia me; to khie leit, die noh katba me don, ai ruh ha kiba duk, te men ioh ka jingkynshew ha bneng; te ale, da rah ia ka diengphna, to bud ruh ia nga. Te u la bukhoh namar kata ka ktien, bad u la leit noh sngewsih, naba u la don shibun ka spah.

Proberb 16:25

Don ka lynti kaba imat beit ia u briew, hynrei kaba kut jong ka long ki lynti ka jingiap.

Ephesos 5:6

Wat ai iano iano ban shukor ia phi da ka ktien thala: namar na ka bynta kine kiei kiei ka jingbitar U Blei ka wan ha ki khun ka jingbymkohnguh.

I Korinth 6:9,10

Ne phim tip ba ki bym hok kin ym ioh ia ka hima U Blei? Te wat shah ba yn shukor noh ia phi: kiba iakai kynthei, lymne kiba iamane blei thala, lymne kiba klim lymne kiba rang long kynthei, lymne kiba ialeh sang sih para shynrang, lymne kiba tuh, lymne kiba ikwah lalot lymne ki-

ba buaid, lymne kiba kren bein, lymne kiba khwan tam eh, kin ym ioh kein ia ka hima U Blei.

I Ioannis 3:7,8a

Ko khun hep, wat ai iano iano ruh ba yn ialam bakla ia phi; jar uba iaileh ia ka hok u long uba hok, kat kumba ma u u long uba hok. Jar uba iaileh ia ka pop u long na u Soitan; naba uta u Soitan u ju leh pop naduh kaba mynnyngkong.

Jakob 1:22

Hynrei to long phi ki nong leh ia ka ktien, bad ym tang ki nong sngew, da kaba shukor noh ialade hi.

Jakob 1:15

Ynda kumta kata ka jingkwah
brai, haba ka la pun, ka kha ia ka
pop; te kata ka pop, haba ka la
san, ka kha ia ka jingiap kein.

Rom 5:12

Naba kumta kein, kat kumba
da uwei u briew ka pop ka la
bsut sha ka pyrthei, bad da kata
ka pop ka jingiap, bad kumta ka-
ta ka jingiap ka la wan hap ha ki
bynriew baroh phar, namar ba
baroh ki la leh pop.

Ka mynsiem kaba leh pop, ka-
ta ka ban iap; u khun un ym kit
ia ka jingbymhok u kpa, lymne
u kpa un ym kit ia ka jingbym-

hok jong u khun; ka hok jong
uba hok kan long halor jong u
hi, bad ka jingbymhok jong u
bymman kan long halor jong
u hi. — Esekiel 18:20

Te ka la dei ban ialeh kmen
bad ban ialeh sngewbha; naba
une u para jong me u la long
uba la iap, te u la im pat, bad
u la long uba la jah noh, te la
shem pat ia u. — Loukas 15:32

Rom 8:6

Namar ka jingiaimut brai ka
jong kata ka doh ka long ka jing-
iap; hynrei ka jingiaimut brai ka
jong kata ka mynsiem ka long ka
jingim bad ka jingsuk kein.

Loukas 7:14,15a

Te u la wan hajan bad u la ktah ia ka krong, kita kiba ia bah te ki la ieng. Bad u la ong, Ko samla, nga ong ha me to ieng. Te uta uba la iap u la khie shong, bad u la sdang ban kren.

Ioannis 11:43,44

Te haba u la lah kren ia ki-ne kiei kiei ruh, u la pyrta da ka ktien ba jam, Ko Lasaros, to mih noh! Bad uta uba la iap u la mih noh, ba la teh bad kti bad kjat da ki jainsop, bad ia ka khmat jong u la teh sawdong da ka rumar. U Jisu u ong ha ki, To loit noh ia u, bad to ai ba un leit noh.

Ioannis 10:17,18

Namar kane kein uta U Kpa u ieit ia nga, naba nga aiti noh ia la ka jingim, ba ngan ioh shim pat ia ka. Ym don uba shim ia ka na nga, hynrei nga aiti noh ia ka na lade hi: nga don bor ban aiti noh ia ka, bad nga don bor ban shim pat ia ka. Ia kane ka hukum nga la pdiang na uta u Kpa jong nga.

Jingpynpaw 1:18

Bad nga la jia long u baiap, te ha khmih, nga long uba im sha ki bymjukut ki bymjukut, bad nga don kein ki shabi ka dujok bad ka jingiap.

Duet. 5:7-21

Men ym ioh kiwei kiwei ki blei nador jong nga. Men ym thaw dur bleithaw ba shu mut ialade, lymne ia ka dur jong kaei kaei ruh kaba don ha bneng sha jrong, lymne ka jong kaba ha ka khyndew shapoh, lymne ka jong kaba ha ki um shapoh ka khyndew; men ym dem ia ki lymne shakri ruh ia ki: naba ma nga u Trai uba U Blei jong me, nga long u Blei uba thut shen, uba pynwan ia ka jingpalat ki kpa ha ki khun haduh kaba lai bad kaba saw pateng bynriew jong kiba isih ia nga; uba leh isynei ruh ia ki hajar jong kiba ieit ia nga bad

ba sumar ia ki hukum jong nga.

Men ym ong thala ia ka kyr-teng U Trai uba U Blei jong me; naba U Trai un ym pynksan ia uba ong thala ia ka kyr-teng jong u. To sumar ia ka sngi sabbaton, ia kaban pynkyntang ia ka, kumba U Trai uba U Blei jong me u la hukum ia me. Hynriew sngi men trei bad men leh ia ka kam jong me baroh;

To burom ia la U Kpa bad ia la ka kmie, kumba U Trai uba U Blei jong me u la hukum ia me: ba yn pynslem ia ki sngi jong me, bad ba kan long bha ia me. . .

Men ym pyniap.

Men ym klim.

Lymne men ym tuh.

**Lymne men ym ieng sakhi la-
mler ia u paramarjan jong me.
Lymne men ym ihkwah ia ka
tnga u para marjan jong me;
lymne men ym ihkwah ia ka ing**

**u paramarjan jong me, lymne ia
ka lyngkha jong u, lymne ia u
mraw jong u, lymne ia ka mraw
jong u, lymne ia u masi jong u,
lymne ia ka kadda jong u, lymne
ia kaei kaei ruh kaba dei ka jong
u paramarjan jong me.**

PHIM LAH BAN BUHRIEH NA U BLEI 21

Salm 139:8

**Lada ngan kiew sha bneng, me
don hangta: lada ngan siang iala
ka jingthiah, ha niamra, ha
khmih, me don hangta.**

Jeremaiah 23:24a

**U lah uno uno ban buhrieh
ialade ha ki jaka barieh ba ngan
ym iohi ia u? ong U Trai.**

Proberb 15:3

**Ki khmat U Trai ki long ha ki
jaka baroh, ba u da ap khmih ia
kaba sniew bad ia kaba bha.**

Loukas 8:17

**Naba ym don ei ei ba la buh-
rieh, ia ka ban ym pynpaw; lym-
ne ei ei kaba rieh, ia kaban ym
tip bad ka ban ym paw.**

22 KA JINGPYN SHITOM BA BYMJUKUT IA U BYMRIEWBLEI

U Khun u briew un phah noh ia ki angel jong u, bad kin ialum na ka hima jong u ia kiei kiei baroh kiba pynthut, bad ia kita kiba leh bymman, bad kin bred ia ki ha ka lawar ding; hangta kein yn long kaba lynniar bad kum dait bniat. —Mathaios 13:41,42

Te lada ka kti jong me lane ka kjat jong me ka pynthut ia me, to ot noh ia ka, to bred noh ruh ia ka; ka kham bha ia me ban leit bsut dkoh ne kynriang sha ka jingim, ban ia kaba ioh artylli ki kti ne artylli ki kjat, bad ban bret

ia me ha ka ding bymjukut.

—Mathaios 18:8

Hynrei kita ki bneng bad kata ka khyndew kiba mynta, ki long ba la rakhe ia ki da kata ka juh ka ktien, ia kiba la ri noh sha ka ding ia ka sngi ka jingbishar bad ka jingpynjot noh ia kita ki briew ki bymriewblei. —II Petros 3:7

Kine kin leit noh te sha ka shitom bymjukut, hynrei kiba hok sha ka jingim bymjukut.

—Mathaios 25:46

Ki Kam 17:31

Naba u la buh ka sngi ha kaba un sa bishar ia ka pyrthei ha ka hok da uta u briew ia uba u la thung; shaphang kata u la ai ka jingpynskhem ha ki briew baroh, da kaba u la pynmihpat ia u na ki baiap.

II Petros 2:9

U Trai u nang ban knieh kyn-thet noh ia ki bariewblei na ka jingpynshoi, bad ban rakhe ia ki bymhok ia ka sngi ka jingbishar ban pynshitom ia ki.

II Korinth 5:10

Namar ka dei ban pynieng ia ngi baroh ha khmat ka jingshong

bishar u Khrist, ba uwei pa uwei un ioh pdiang halade ia kita kiei kiei ruh ba la leh ha ka met jong u, katba kum kita ba u la leh la bha la sniew.

Hebru 9:27

Te kumba la buh ha ki briew ban iap tang shisien, bad hadien kane ka wan ka jingbishar.

I Ioannis 4:17

Da kane la pynjanai noh ha ngi ia kata ka jingieit, ba ngin ioh ka jingsngewshaniah ha kata ka sngi ka jingbishar; naba kat kumba u long ma u, kumta ma ngi ruh ngi long ha kane ka pyrthei.

Hynrei ym kum ka-ta ka jingryngkang, kumta ruh ka long kata ka jingaiei; namar lada da kata ka jingryngkang jong uta uwei kita kiba bun ki la iap noh, da khamtam shibun kein kata ka jingaiei U Blei, bad kata ka jingai kaba da ka jingaiei, ka jong uta uwei u briew, uba u Jisu Khrist, ki la roi kyrhai sha kita kiba bun. —Rom 5:15

Kumta te kam long na uta uba mon, ne na uta uba phet, hynrei na u Blei uba leh isynei. —Rom 9:16

Naba u Blei u ialeh pyrshah ia kiba sngewkhraw, hynrei ha kiba sngewrit u ai ka jingaiei.

—I Petros 5:5b

Namar phi ithuh ia ka jingaiei u Jisu Khrist uba u Trai jong ngi; ba la u la long uba riewspah, pynban u la wan long duk na ka bynta jong phi, khnang ban pynriewspah ia phi da kata ka jingduk jong u. —II Korin 8:9

Bad da ka bor bah ki apostol ki la phla ia ka jingmihpat jong u Trai Jisu: te ka jingaiei bakhraw ka la long ha ki baroh.

—Ki Kam 4:33

Loukas 13:3

Nga ong ha phi, Em; hynrei
lymda phi kylla kabamut, phi
baroh phin jot noh kumjuh.

U da ong. To kylla kabamut
phi; namar ka hima ki bneng ka
la jan. — Mathaios 3:2

II Korin 7:10

Namar kata ka jingsngewsih
bariewblei ka pynlong ka jing-
kylla kabamut sha ka jingpynim
ka bym babe shuh; hynrei ka
jingsngewsih ka jong ka pyrtnei
ka pynlong ka jingiap.

Ki Kam 2:38

Te u Petros u la iathuh ha ki,
To phin kylla kaba mut, bad yn

pynbaptis ia phi uwei pa uwei
ha ka kyrteng U Jisu Khrist, ia
ka ban ioh map ki pop; bad phin
ioh diang ia ka jingai U My-
nsiem Bakhuid?

Ki Kam 17:30

U Blei namar kata u la leh
kum bym khmih ia ki aiom ka
jingbymtip, hynrei mynta u hu-
kum ia ki briew baroh kylleng la
kylleng ban kylla kabamut.

Ki Kam 3:19

Namarkatato kylla kabamut,
to wan phai khmat ruh, ban ioh
pyndam noh ia ki pop jong phi,
ba kumta kin ioh wan ki aiom
shongpyngngad na khmat u Trai.

To u bymman un iehnoh iala ka lynti, bad u riewbymhok ia la ki jingmut; to un phai ruh sha u Trai, te un sngewsynei ia u; bad sha U Blei jong ngi, namar un map phar. — Isaiah 55:7

Ezekiel 18:21

Hynrei lada u bymman u phai na la ki pop jong u baroh kiba u la leh, bad u sumar ia ki ain jong nga baroh, bad u leh ia kataba kaba dei bad kaba hok, un im da shisha un ym iap.

Jingpynpaw 3:20

Ha khmih, nga ieng ha ka jing-khang bad nga tied; lada uno uno ruh un iohsngew ia ka ktien

jong nga, bad un plie ia kata ka jingkhang, ngan wan rung hapoh ha u, bad ngan iakhawaimiet lem bad u, bad ma u lem bad nga.

Markos 2:5

Bad haba u Jisu u la iohi ia ka jingngeit jong ki, u la ong ha uta uba pang iapshilliang, ko khun, la map noh ia me ia ki pop jong me.

Ki Kam 5:31

Ia une, U Blei u la kyntiew sha ka kti kamon jong u ban long u Syiem bad u Nongpynim, ia ka ban ai ka jingkylla kaba ha u Israel, bad ka jingmap ki pop.

KA JINGPYNIAKHLAD NA KA JINGLONG PYRTHEI 27

Ephesos 5:11

Bad to wat iashang lem bad ki-ta ki kam bymseisoh jong ka jingdum, hynrei khamtam phin pynrem ia ki.

Kolossai 3:2

To phin mut brai ia kita kiei kiei ruh kiba ha neng, te ym ia kita kiei kiei ruh kiba ha ka khyndew.

I Ioannis 2:15,16

Phi wat ieit ia ka pyrthei, lym-ne ia kita kiei kiei ruh kiba ha kata ka pyrthei. Lada uno uno ruh u ieit ia ka pyrthei, kata ka jingieit u Kpa kam don shuh ha

u. Naba baroh kaba ha kata ka pyrthei, ka jingkwah brai jong ki khmat, bad ka jingsarongthala shaphang ka jingim, kam long na u Kpa, hynrei na kata ka pyrthei ka long.

Titus 2:11,12

Namar ka jingaiei ka jong u Blei ka la paw. kaba wallam jingpynim ha ki briew baroh, kaba Hikai ia ngi, khnang ba haba la len noh ia ka jingbymriewblei bad ia ki jingkwah brai ka pyrthei, ngin ioh im ba khan adkar, bad bahok, bad bariewblei, ha kane ka pyrthei kaba mynta.

U Jisu u la jubab bad u la ong ha u, shisha, shisha, nga ong ha me, lymda kha pat ia u briew, um lah ban iohi ia ka hima u Blei.
— Ioannis 3:3

Ngan ai ruh ka dohnud bathymmai ha phi, bad ka mynsiem thymmai de ngan buh hapoh jong phi; bad ngan khlaw ia ka dohnud maw na ka doh jong phi, bad ngan ai ka dohnud doh ha phi.
— Esekiel 36:26

II Korin 5:17

Kumta lada uno uno ruh u don ha u Khrist, u long u jingthaw bathymmai; kiei kiei ruh kiba rim ki la duh noh, ha khmih kiei

kiei baroh ki la jia long kiba thymmai.

Lada phi tip ba u long uba hok, phi tip ba kawei pa uwei baroh uba iai leh ia ka hok, la kha ia u na u. — I Ioannis 2:29

I Petros 1:23

Haba la pynkhaarsien ia phi ym na u symbai basep, hynrei u bym sep, da ka ktien U Blei kaba im bad ka ba iaisah.

I Ioannis 5:18

Ngi tip ba uwei pa uwei baroh ia uba la kha na u Blei, um leh pop shuh; hynrei uta ia uba la kha na u Blei, u ri noh ialade, te uta uba sniew um ktah ia u.

IAP IA KA POP—MIHPAT HA U KHRIST 29

Kolossai 3:1

Namarkata lada la pynmih lem ia phi bad u Khrist, to wad ia kiei kiei ruh kiba ha neng, ha ka-ba u Khrist u don, uba shong sha ka kti kamon u Blei.

Bad ia phi u la pynim, haba phi la long kiba iap da ki jingryngkang bad ki pop; ... bad u la pynmih ia u lem bad u, bad u la pynshong ia ngi lem bad u, bad u la pynshong ia ngi lem bad u ha ki jaka bneng, ha U Khrist Jisu. — Ephesos 2:1 bad 6

I Petros 2:24

U ba da lade hi u la bah noh ia ki pop jong ngi ha ka met

jong u halor kata ka dieng, b-a, haba la iap noh sha kita ki pop, ngin ioh im sha ka hok; uba da ki jingjngem snam jong u la pynkhiah ia phi.

Te kita ki jong u Khrist ki la sahnarphna ia ka doh lem bad ki jingsamkwah bad ki jingkwah jakhlia jong ka. — Galatia 5:24

Rom 6:2 bad 11

Ym kumta, em; Ma ngi kiba la iap ia ka pop, kumno ngin dang iai im shuh ha ka? Kumjuh ruh ma phi to niew ialade kiba la iap kein ia ka pop hynrei iai imti ia u Blei ha u Khrist Jisu uba u Trai jong ngi.

Galatia 6:8

Naba uta uba bet ha ka doh jong u hi, na kata ka doh un ioh ot ia kaba pyut; hynrei uta uba bet ha u mynsiem na uta u Mynsiem un ioh ot ia ka jingim bymjukut.

Uta uba ngeit ha u Khun, u don ka jingim bymjukut; uta te u bym kohnguh ia U Khun, un ym iohi ia ka jingim: hynrei ka jingbitar jong U Blei ka iaisah halor jong u. — Ioannis 3:36

Ioannis 5:24

Shisha, shisha nga ong ha phi ba uta uba iohsngew ia ka Ktien jong nga, bad uba ngeit ha uta

uba la phah ia nga, u don ka jingim bymjukut; bad un ym wan hap sha ka jingpynrem, hynrei u la lait shiliang na ka jingiap sha ka jingim.

Ioannis 17:3

Kane te ka long ka jingim bymjukut, ba kin ioh ithuh ia me u Blei uba shisha tang ma me hi, bad ia u Jisu Khrist, ia uba me la phah.

Rom 6:23

Namar ka bainong ka pop ka long ka jingiap; hynrei ka jing-
aiei ka jong u Blei ka long ka
jingim bymjukut da u Khrist Jisu
uba u Trai jong ngi.

KA JINGSNGEWSKHEM JONG KA JINGPYNIM 31

Uta uba don ki hukum jong nga bad ba sumar ia ki, uta u long uba ieit ia nga; uta uba ieit te ia nga yn ieit ia u da uta U Kpa jong nga; nga ruh ngan ieit ia u, bad ngan pynpaw ialade ha u. —Ioannis 14:21

Galatia 4:6

Te naba phi long ki khun, U Blei u la phah ia u Mynsiem U Khun jong u ha ki dohnud jong ngi, u da kyang, Abba, ko Pa.

Ko khun hep, wat ai ngin ia ieit tang da ka ktien hi, lymne da u thyllied; hynrei ha ka jing-leh bad ka jingshisha. Te da kane ngi tip ba ngi long na ka-

ta ka jingshisha, bad ngin pynskhem ia la ki dohnud ha khmat jong u. —I Ioannis 3:18,19

Isaiah 32:17

Te ka kam ka hok kan long ka jingsuk: bad ka jingmih na ka hok ka jingjai jai bad ka jingshaniah junom.

Uta u Mynsiem hi kein u ia-phla shai ryngkat bad ka mynsiem jong ngi, ba ngi long ki khun u Blei. —Rom 8:16

I Ioannis 4:13

Da kane ngi tip ba ngi iaisah ha u, bad ma u ruh ha ngi, naba u la ai ha ngi na ka jong u mynsiem jong U.

32 U KHRIST UBA IAISAH U AI JINGKMEN

Ioannis 17:13

Hynrei mynta nga sa wan ha me; bad nga kren ia kine kiei kiei ruh ha kata ka pyrthei, ba ki lah ban ioh ia ka jingkmén jong nga kaba la pyndap ha ki.

Rom 14:17

Namar ka hima ka jong u Blei kam long kein kaba bam bad kaba dih; hynrei ka hok, bad ka jingiasuk, bad ka jingkmén ha u Mynsiem Bakhuid.

Galatia 2:20

La sahnarphna ia nga lem bad U Khrist: pynban nga im; hynrei ym ma nga shuh, hynrei u Khrist kein u im ha nga; bad kata kaba

nga im mynta ha ka doh nga im da ka jingngeit kein kaba ha u Khun u Blei, uba la ieit ia nga, bad uba la aiti noh ialade na ka bynta jong nga.

Ioannis 15:11

Nga la kren ia kine kiei kiei ruh ha phi, ba ka jingkmén jong nga kan ioh long ha phi, bad ba ka jingkmén jong phi kan ioh long kaba dap.

Salm 16:11

Men pyni ha nga ia ka lynti ka jingim; ha khmat jong me ka jingdap ka jingkmén ka don; ha ka kti kamon jong me ki don ki jingsngewbha junom junom.

KA JINGKOHNGUH IA U TRAI KA LONG KABA DONKAM

33

Deuteronomy 11:26-28a

Ha khmih nga buh ha khmat jong phi ha kane ka sngi ia ka jingkyrkhu bad ia ka jingtim; ia ka jingkyrkhu kein, lada phin kohnguh ia ka hukum U Trai uba u Blei jong phi, ia kiba nga hukum ia phi ha kane ka sngi; bad ia ka jingtim kein, lada phim kohnguh ia ki hukum U Trai uba U Blei jong phi.

II Thessalonica 1:7-9

Te ia phi kiba shah jynjar, ia ka jingjahthait lem bad ngi, ha kata ka jingpynpaw ia U Trai Jisu na bneng lem bad ki angel ka

bor jong u, ha ka ding bameh, u da pynhiarkput ha kita ki bymithuh ia u Blei, bad ha kita ki bym kohnguh ia ka Gospel ka jong U Trai Jisu jong ngi; ki ban shah ka jingpynshitom, ka jingpynjot babymjukut kein na khmat u Trai bad na kata ka burom ka bor jong u.

Rom 6:16

Phim ju tip, ba ha uba phi aiti noh ialade kum ki mraw ia ka ban kohnguh, phi long ki mraw kein ia uta ha uba phi kohnguh; la ki jong ka pop sha ka jingiap, lane la ki jong ka jingkohnguh sha ka hok?

34 KA JINGPHLA IA U KHRIST KA LONG KABA DONKAM

Naba uno uno ruh u ban
sngewlehrain ia nga bad ia ki
ktien jong nga, ia uta kein u khun
u briew un lehrain, ynda un wan
ha ka burom jong u, bad ka
jong u Kpa bad ka jong ki angel
bakhuid. — Loukas 9:26

Mathaios 10:32,33

Uno uno baroh te u ban phla
ia nga ha khmat ki briew; nga
ruh ngan phla ia u ha khmat u
Kpa jong nga uba ha bneng.
Hynrei uno uno ruh u ban len
ia nga ha khmat ki briew, nga
ruh ngan len ia u ha khmat u
Kpa jong nga uba ha bneng.

Rom 10:9,10

Bad lada men phla shynna
da la ka shyntur ia u Jisu ba u
long U Trai bad men ngeit ha
la ka dohnud ba u Blei u la pyn-
mih pat ia u na kiba iap, yn py-
nim ia me. Namar da ka dohnud
kein u briew u ngeit ia ka ban
ioh ia ka hok, bad da ka shyntur
kein ban phla shynna ia ka ban
ioh ka jingpynim.

Philipi 2:11

Bad ba u thyllied baroh un ioh
phla shynna ba u Jisu Khrist u
long u Trai, ia ka ban pyndon-
burom ia u Blei uba u Kpa.

U SOITAN U NONGSHUN UBA RANGBAH JONG NGI 35

To phin leh adkar,
to phin iasharai; na-
ba uta u nongia-
leh jong phi uba
u Soitan, kum
u Sing bakyrhuh u iaid kylleng, u
da wad khnang ia uno uno ruh ba
tin ioh nguid tylli. —I Petros 5:8

Ban pynpeit ia ki khmat jong ki
ha kin ioh phai na ka jingdum
sha ka jingshai, bad na ka bor
jong u Soitan sha u Blei, ba kin
ioh pdiang kaba map ki pop bad
ka bynta hapdeng kita ia kiba la
pynkhuid da ka jingngeit kaba
ha nga. —Ki Kam 26:18

Ynda kumta la ialam noh ia U
Jisu da U Mynsiem sha ka ri
khlaw, ba yn pynshoi ia u da u
Soitan. Ynda kumta u Jisu u la
ong ha u, khie leit noh, me u
Soitan; naba la thoh; Men mane
ia u Trai uba u Blei jong me, tang
ia u hi ruh men shakri. Haba
kumta u Soitan u la iehnoh ia U;
ha khmih ruh, ki angel ki la
iawan bad ki la iashakri ia u.

—Mathaios 4:1 bad 10,11

To kieng noh ia ka jingkieng
atiar ka jong u Blei baroh, ba phi
lah ban ieng pyrshah ia ki buit
thap u Soitan. —Ephesos 6:11

II Thessalonica 2:8

Ynda kumta yn pynpaw noh ia uta u bym niew hukum, ia uba u Trai Jisu un pyniap da ka jingpyrsad ka shyntur jong u, bad un pyndam noh thiaw da ka jingpynpaw kata ka jingwan jong u.

Hebru 2:14

Namarkata haba kita ki khun ki long ki nongiohbynta na ka doh bad ka snam, na u hi ruh da kajuh ka rukom u la shim bynta na kijuh; bad da ka jingiap un ioh pynduh noh ia uta uba don ka bor ka jingpyniap, uta u long u Soitan kein.

I Ioannis 3:8

Jar uba iai leh ia ka pop u long na u Soitan; naba uta u Soitan u ju leh pop naduh kaba mynnyngkong. Ia kane khnang la pynpaw ia u Khun u Blei, ba un ioh pynjot noh ia ki jingleh jong uta u Soitan.

Rom 8:35 bad 37

Uei u ban pyniakhlad noh ia ngi na kata ka jingieit ka jong u Khrist? Ka lanot lane ka shipa, lane ka jingpynshitom bein, lane ka jingthnang, lane ka jinglyng-khuit, lane ka jingma, lane ka waitlam? Hynrei ha kine kiei kiei baroh kein ngi jop thiaw da uta uba la ieit ia ngi.

KA JINGIEIT, KA JINGTYN JUH JONG KA 37 JINGLONGSYNRAN

Ioannis 13:35

Da kane kin ioh tip baroh ba phi long ki synran, lada phi don ka jingiaieit paralok hi.

Lada uno uno ruh u ong, Nga ieit ia U Blei, bad u shun ia la u parabangeit, u long uba lamler; namar uta u bym ieit ia la u para bangeit ia uba u la iohi, um lah ban ieit ia u Blei ia uba um shym la iohi. — I Ioannis 4:20

Galatia 5:22,23a

Hynrei u soh jong u Mynsiem, u long ka jingieit, ka jingkmen, ka jingsuk, ka jingshahslem, ka jinglehsbun, ka jingbha, ka jing-

iaineh, ka jingjemnud, ka bor halorlade: ban ialeh pyrshah ia kiba kum kita ym don ka hukum.

La nga kren da ki thyllied ki briew bad ki angel, haba ngam don ka jingieit, nga la jia long kum ka rwiang rnong basawa, ne kum ka shakuriaw bariew shaw shaw. — I Korin 13:1

Ioannis 21:16

U ong pat ha u kaba arsien, Ko Simon u khun u Jonah, me ieit ia nga? U iathuh ha u, Hooide, Ko Trai, me me tip ba nga ieit ia me. U iathuh ha u, To ap ia ki langbrot jong nga.

Haba u la mihpat te mynstep eh ha ka sngi nyngkong jong ka taiew, u la paw nyngkong ha ka Mary ka nong Magdala, na kaba u la lah beh noh ia ki hynniew ki ksuid.

—Markos 16:9

Ia uba la aiti noh na ka bynta ki jingpalat jong ngi, bad ia uba la pynmihpat na ka bynta ka jingpynksan jong ngi.

—Rom 4:25

Bad ngi long ki sakhi ia kiei kiei baroh kat kiba u la leh ha ka ri ki Jiw bad ha Jerusalem; ia uba ki la pyniap noh ruh da kaba sdien ia u ha u dieng. Ia une u Blei u la pyn-

mihpat ha ka balai sngi, bad u la Shah ia u ban long uba paw shynna. Ym ha u paidbah baroh hynrei ha ki sakhi ia kiba la jied mynshuwa da U Blel, ha ngi kein kiba la iabam iadih ryngkat bad u ynda u la mihpat na ki baiap. —Ki Kam 10:39-41

Te hadien phra sngi pat ki synran jong u ki la iadon hapoh ing, bad u Thomas lem bad ki. U Jisu u la wan, haba la khang ia ki jing-khang, bad u la ieng hapdeng bad u la ong, Long ka jingsuk ia phi. Hadien kata u ong ha u Thomas, To ai hangne ruh ia ka kti jong me bad to buh ha ka krung jong nga; wat long te u bymngait hynrei u bangeit.

—Ioannis 20:26-28

KA JINGMIHPAT, KA JINGKYRMEN BADONBUROM JONGNGI

39

Rom 6:3-5

ka jingmihpat jong u.

Ne phim ju tip, ba kat kiba na
ngi ia kiba la ioh pynbaptis ia u
Khrist Jisu, la pynbaptis ia ngi
kein ia kata ka jingiap jong u?
Namar kata kein la btep lem ia
ngi bad u da ka jingpynbaptis ia
kata ka jingiap jong u: ba kat
kumba la pynmihpat ia u Khrist
na ki baiap da ka burom ka jong
U Kpa, kumta ba ngi ruh ngin
iaiaid ha ka jingthymmai ka jing-
im. Namar lada la pyniabsap lem
ia ngi ha ka jingsyriem kata ka
jingiap jong u, kumta ruh ngin
ioh long ha kata ka jingsyriem

Ioannis 5:25 bad 28,29

Shisha, shisha nga ong ha phi,
ba ka por ka jia, bad ka long
mynta kein, haba kiba iap kin
iohsngew ia ka jingpyrta ka jong
U Khun U Blei; te kita kiba io-
hsngew kin ioh im. Wat sngew-
kyndit ia kane; naba ka por ka
jia, ha kaba kita baroh kiba ha
ki jingtep kin iohsngew ia ka
jingpyrta jong u, bad kin iamih
noh; kiba la leh babha sha ka
jingmihpat ka jingim; hynrei ki-
ba la leh bymman sha ka jing-
mihpat ka jingpynrem.

Kiba la jied, katba kum ka jingtiplypa u Blei U Kpa, ha ka jingpynkhuid U Mynsiem ia ka jingkohnguh bad ia ka jingsyn-reit ka snam U Jisu Khrist; ka jingaiei ha phi bad ka jingsuk to kin nang roi. — I Petros 1:2

Ia ka ban ai ha ngi, ia kiba la knieh kynthet na ka kti kiba shun ia ngi, ba ngin shakri ia u khlem da sheptieng, ha ka jingkhuid bad ha ka hok ha khmat jong u, baroh ki sngi ka rta jong ngi. — Loukas 1:74,75

II Korin 7:1

Namarkata haba ngi don ki-ne ki jingkular, ko ki hep, to

ngin ia pynkhuid noh ialade na ka jingbitngit ka doh bad ka mynsiem baroh, da kaba pynja-nai ia ka jingkhuid ha ka jing-sheptieng ia U Blei.

Namarkata lada u briew u pynkhuid ialade na kine, un long ka pliang badonburom, ba la pynkyntang khuid, bad babit ia ka kam u Kynrad, haba la pyn-khreh ia u ia ka jingleh babha baroh. — II Timothi 2:21

I Peter 1:15

Hynrei kumba uta uba la khot ia phi u long u bakhuid, to long ma phi ruh kiba khuid ha ka jinglong jingim baroh.

Hebru 13:12

Naba kumta U Jisu ruh,
khnang ba un ioh pynkyntang ia
u paidbah da ka snam jong u hi,
u la shah shabar kata ka khyrdop.

Isaiah 35:8

Te ka lynti bah kan don hang-
ta, bad ka lynti, ynkhoh ia ka ruh
ka lynti ka jingkhuid; kiba tngit
kin ym iaid halor jong ka; hyn-
rei kan long ia kito ki nongleit
jingleit, shisha kein ki babieit
kin ym bakla ha ka.

Mathaios 3:11

Nga shisha nga pynbaptis ia
phi da ka um ia ka ban kylla ka-
bamut; hynrei uta uban wan na-
dien jong nga u long uba kham

khraw bor ia nga, uba kam dei
ia nga ban rah wat tang ia ki
juti jong u: uta kein un pynba-
ptis ia phi da U Mynsiem Ba-
khuid bad da ka ding.

1 Ioannis 1:9

Lada ngi phla ia ki pop jong
ngi, u long u baiaineh bad u ba-
hok, ban map noh ia kita ki pop
jong ngi bad ban pynkhuid ia ngi
na ka bymhok baroh.

Kat kumba u la jied ia ngi ha
u mynba ym pat pynshong no-
ngrim ia ka pyrthei, khnang ba
ngin long kiba khuid bad kiba
khlem jingduna ha khmat jong
u ha ka jingieit. — Ephesos 1:4

42 KI BRIEW BA LA PYNDAP DA U MYNSIEM

Ki Kam 1:8a

Hynrei phin sa iohpdiang ia ka bor ynda la wan u Mynsiem Bakhuid ha phi bad phin long ki nongphla ia nga...

Esekiel 36:27

Bad ngan buh ia u mynsiem jong nga hapoh jong phi, bad ngan pyniaid ia phi ha ki ain jong nga, te phin rakhe ia ki jingbi-shar jong nga, bad phin leh ruh ia ki,

Rom 8:9

Hynrei ma phi phim long ha ka doh hynrei ha U Mynsiem, lada u Mynsiem U Blei u shong sah hapoh jong phi. Hynrei lada

uno uno ruh um don U Mynsiem U Khrist, uta kein um long u jong u.

Namarkata, lada phi kiba long bymman, phi tip ia ka ban ai ia ki jingai babha ha ki khun jong phi, kaba katno tam ba U Kpa jong phi uba ha bneng un ai ia u Mynsiem Bakhuid ha kita kiba pan na u? — Loukas 11:13

Ki Kam 4:31

Ynda ki la lah duwai te, la pynkhynniuh ia kata ka jaka ha kaba ki la iaseng, bad la pyndap ia ki baroh da U Mynsiem Bakhuid bad ki la kren ia ka ktien U Blei da ka jingsngewshlur.

KI JINGKULAR BAPHYLLA IA KI KHRISTAN 43

Salm 34:18

**U Trai u long hajan ia kita
kiba la pait ka dohnud, bad u
pynim ia kat kiba sngewsih ka
mynsiem.**

Isaiah 66:2

**Naba ia kine kiei kiei baroh ka
kti jong nga ka la thaw, te ku-
mta kine kiei kiei baroh ki la wan
long, ong u Trai: hynrei ha une
u briew ngan khmih, wat ha uta
uba sngewduk bad uba sngewsih
ka mynsiem, bad uba khynniuh
ha ka ktien jong nga.**

Jingpynpaw 21:4

**Te u Blei un niad noh ia ka
jingjawummat baroh na ki khmat**

**jong ki: bad ka jingiap kan um
long shuh, lymne ka jingsnge-
wsih, lymne ka jingiam, lymne ka
jingpang, kan ym long shuh; kita
kiei kiei kiba mynshuwa ki la leit
noh.**

I Petros 4:12,13

**Ko hep baieit, to wat sngew-
phylla phi ia kata ka jingtynjuh
bameh ding kaba ha phi, kaba
jia ia ka ban tynjuh ia phi, ku-
mba da jia kaba khyllah ha phi.**

Salm 37:3

**To shaniah ha U Trai, bad
leh ia kaba bha; to shong ha ka
ri, bad to beh ia ka jingshisha.**

44 KI JINGKULAR IA KIBA LA SHAH PYNSHOI

Hebru 2:18

Namar ha kaba ma u hi u la shah haba la pynshoi ia u, u lah kein ban iarap ia kita ia kiba la pynshoi.

Rom 8:28

Bad ngi tip biang ruh ba kiei kiei baroh ki iatrei lem na ka bynta ban pynbha ia kita kiba ieit ia u Blei, ia kita kein ia kiba la khot katba kum ka jingthmu jong u.

1 Korin 10:13

Ka jingtynjuh kam shym la ngat ha phi hynrei tang kaba u briew u lah ban shah; hynrei U Blei U long uba lah ban shaniah,

uban ym shah ba yn tynjuh ia phi tam ia kata ia kaba phi lah, hynrei ryngkat bad kata ka jingtynjuh un thaw ruh bad ia ka lad ban lait, khnang ba phi lah ban shah ia ka.

Salm 34:19

Shibun long ki jingjynjar ia uba hok: hynrei U Trai u pyllait ia u na ki baroh.

Isaiah 43:2

Haba me leit lyngba ia ki um, nga ngan long lem bad me; bad lyngba ki wah kin ym tyllap ia me haba me iaid lyngba ka ding, men ym ing; lymne ka thyllied ding kan ym jliah ia me.

Jingpynpaw 21:7

Uta uba jop un ioh ia kiei kiei baroh; bad ngan long u Blei jong u, bad ma u de un long u khun jong nga.

Jingpynpaw 2:7

Jar uba don ki skhor ban sngew, to un sngew ia kaei ba u Mynsiem u ong ha kita ki balang. Ha uta uba jop ngan ai ha u ban bam na u dieng jong ka jingim, uba long ha ka paradais U Blei.

Jingpynpaw 3:12

Uta uba jop, ngan pynlong u rijied ia u ha ka ing U Blei jong

nga, te un ym mih nob shuh shabar; bad ngan thoh halor jong u ia ka kyrteng u Blei jong nga, bad ia ka kyrteng jong kata ka nongbah U Blei jong nga, ka Jerusalem bathymmai kaba wan hiar na bneng na U Blei jong nga, bad ia kata ka kyrteng jong nga ka ba thymmai.

Jingpynpaw 3:21

Uta uba jop, ngan ai ha u ban shong lem bad nga halor ka khet jong nga, kumba nga ruh nga la jop, bad nga la shong lem bad u Kpa jong nga halor ka khet jong u.

46 U BLEI U KREN HA NGI SHAPHANG KABA IAKHLAD TNGA

Mathaios 5:32

Hynrei nga ong ha phi, ba uno uno ruh u ban pyllait noh ia ka tnga jong u, lynda tang na ka bynta kaba klim, u pynklim ia ka: uno uno ruh u ban shongkurim bad kaba la iehnoh, u ruh u klim.

Loukas 16:18

Uno uno ruh u ban pyllait noh ia ka tnga jong u, bad u shongkurim ia kawei pat, u klim; bad uta uba shongkurim ia kata kaba la pynieho na u tnga, u ruh u klim.

I Korin 7:10,11

Bad ha kita kiba la shongkurim nga hukum ym ma nga hynrei u Trai. Wat ai ba ka tnga kan khlad na la u tnga; lada ka khlad noh, to kan shong khynraw noh, ne kan iasuk pat bad uta u tnga; bad wat ai ba u tnga un iehnoh ia la ka tnga.

Rom 7:2,3

Namar ka briew kaba don tnga la teh da ka hukum kein ia ka ha uta u tnga katba u dang im: hynrei lada uta u tnga u iap noh, ka la lait noh kein na kata ka hukum ka jong uta u tnga.

KA JINGWAN ARSIEN JONG U KHRIST 47

Naba kumba ka mih noh ka leilieh na mihngi, bad ka shai haduh sepngi, kumta ruh kan long ha kata ka jingwan u Khun u briew. — Mathaios 24:27

Ioannis 14:3

Ynda nga la leit noh, bad ba nga la khreh ia phi ka jaka, ngan wan pat, bad ngan shimti ia phi ha lade hi; ba ha kaba nga long ma nga, phi ruh phi lah ban long.

Markos 8:38

Naba uno uno ruh u ban sngewlehrain ia nga bad ia ki ktien jong nga, ha kane ka pateng bynriw baklim bad bapop; U Khun

u briew ruh un lehrain ia uta, haba u wan ha ka burom u Kpa jong u, lem bad ki angel bak-huid.

Jakob 5:8

To iashah slem ruh ma phi; to pynneh skhem ia ki dohnud jong phi: naba kata ka jingwan U Trai ka la jan.

Mathaios 24:30

Ynda kumta te ka dak U Khun u briw kan paw ha bneng; te hangta ki jaid bynriew baroh ka pyrthei kin ialynn timer lympat haba kin iohi ba u wan u Khun u briew ha ki lyoh bneng, da ka bor bad ka burom bakhraw.

Loukas 21:27

Ynda kumta te kin iohi ia u khun u briew ba u da wan ha u lyoh da ka bor bad ka burom bakhraw.

I Ioannis 3:2

Ko hep baieit, mynta ngi long ki khun u Blei, bad ym pat la pynpaw ia kaei ba ngin sa long. Hynrei ngi tip ba, ynda la pynpaw ia u, ngin long kiba kum ma u; naba ngin iohi ia u kumba u long hi.

Ki Kam 1:11

Kiba la ong ruh, Ko rangbah Galilaia, balei phi ieng khmieh

sha bneng? Une u Jisu ia uba la shim noh sha jrong na phi sha bneng, un wan ha kajuh ka ru-kom kumba phi la iohi ia u ba u leit sha bneng.

Jingpynpaw 16:15

Ha khmih nga wan kum u nongtuh. Suk uta uba sharai, bad uba ri noh ia la ki jainkup, ioh ba un iaaid lyngkhuid, bad ba kin iohi ia ka jinglehrain jong u.

Mathaios 16:27

Naba u khun u briew un sa wan ha ka burom U Kpa jong u lem bad ki angel jong u, ynda kumta un ai ha uwei pa uwei katba kum ka jingleh jong u.

KA KTIEN U BLEI

II Petros 1:21

**Namar ym da la ka mon u
briew la wan ka jingiathuhlypa
mynno mynno ruh: hynrei ki
briew ki la kren na U Blei kein,
naba la pynkhih ia ki da U
Mynsiem Bakhuid.**

Salm 119:105

**Nga la ri khop ia ka ktien jong
me ha la ka dohnud, khnang ba
ngan ym leh pop la me.**

II Timothi 3:16

**Ka Jingthoh baroh ka long
kaba la pyrsad mynsiem da U
Blei, bad kaba myntoi ia ka**

**jinghikai, ia ka jingsneng, ia ka
jingpynbeit, ia ka jingpynmien
kaba ha ka hok.**

Mathaios 22:29

**U Jisu u da ia thuh te u la ong
ha ki, Phi bakla, ba phim tip ia
ki jingthoh, lymne ia ka bor U
Blei.**

Loukas 21:33

**Ka bneng bad ka khyndew kin
leit noh: hynrei ki ktien jong nga
kin ym leit noh.**

Salm 119:11

**Ka ktien jong me ka long ka
sharak ia ki kjat jong nga, bad
ka jingshai ha ka lynti jong nga.**

Text has been reprinted from the Bible in Khasi by permission of the Bible Society of India.

For more information or to request a free Bible study, please write to:

WMP India Bible Literature
67 Beracah Road
Kilpauk, Chennai - 600 010